

International Science Group

JSG-KONF.COM

|
INTERNATIONAL SCIENCE CONFERENCE
ON MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Berlin, Germany

January 19 – 21

ISBN 978-1-63684-352-0

DOI 10.46299/ISG.2021.I.I

**I INTERNATIONAL SCIENCE
CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY RESEARCH**

Abstracts of I International Scientific and Practical Conference

Berlin, Germany
January 19 – 21, 2021

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The I International Science Conference on Multidisciplinary Research, January 19 – 21, 2021, Berlin, Germany. 1102 p.

ISBN - 978-1-63684-352-0

DOI - 10.46299/ISG.2021.I.I

EDITORIAL BOARD

Pluzhnik Elena	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
Liubchych Anna	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
Liudmyla Polyvana	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
Mushenyk Iryna	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
Oleksandra Kovalevska	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
Prudka Liudmyla	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
Slabkyi Hennadii	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
Marchenko Dmytro	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
Harchenko Roman	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.

TABLE OF CONTENTS

ADVERTISING		
1.	Подоляка Н., Чубенко І. КНИЖКОВИЙ МЕРЧ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТФОРМАХ СВІТУ	33
2.	Соловйова Ю.Є., Шапран М.А. СЕМІОТИЧНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ ПРОТИ ПОРУШЕННЯ ШВИДКІСНОГО ЛІМІТУ ВОДІЯМИ	36
AGRICULTURAL SCIENCES		
3.	Mazur Z., Necheporenko L., Vorozhko S. TESTING OF WINTER RYE HYBRIDS ADAPTED TO CONDITIONSGROWING AREAS	41
4.	Vozhehova R., Lykhovyd P., Biliaieva I. MOBILE INFORMATION TECHNOLOGIES FOR SMART AGRICULTURE	47
5.	Грабовий І.М., Когут І.М. ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ ОЗИМОГО РІПАКУ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ	50
6.	Ключка С.І., Сорока М.І., Чемерис І.А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОСНОВИХ БОРІВ НА ПРИТЯСМИНСЬКИХ ПІСКАХ	53
7.	Новак А., Новак Ж. ВЫСОТА РАСТЕНИЙ ГЕКСАПЛОИДНЫХ СОРТООБРАЗЦОВ ПШЕНИЦЫ ЗАВИСИМО ОТ ПОГОДНЫХ УСЛОВИЙ	58
8.	Сілецька О.В. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПОСІВУ СТАРОВІКОВОЇ ЛЮЦЕРНИ В РІК ЇЇ РОЗОРЮВАННЯ	61
9.	Шлапак В.П., Пушка І.М. КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ ІМ. І.Д. ЧЕРНЯХОВСЬКОГО М. УМАНЬ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ	64

48.	Бутко Б.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ МЕХАНІЗМУ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	215
49.	Бутко Б.О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЛАНОВА МОДЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	218
50.	Гоголева Н.Ф., Савукова С.О. УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА: АНАЛІЗ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ	220
51.	Графська О.І., Кулик О.М. МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	223
52.	Данік Н.В., Гребенюк І.С., Портненко О.С. ВПЛИВ КОРОНОВІРУСУ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ КРАЇНИ	226
53.	Завадських Г.М., Тебенко В.М. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	229
54.	Залужний А.Л. ПРОС'ЮМЕР ЯК АКТИВНИЙ СПОЖИВАЧ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕРЕЖЕВОЇ ЕКОНОМІКИ	235
55.	Коломієць Н.О., Коломієць О.П. ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА КУЛЬТУРИ І ЕТИКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА	239
56.	Кульчіцька І.С. ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ВИРОБНИКІВ МЕДУ НА РИНКУ НІМЕЧЧИНИ	244
57.	Лапоног Д. ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА НА РИНКУ ПОСЛУГ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ	250

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Завадських Ганна Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

Тебенко Віта Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

В умовах невизначеності і загострення багатьох економічних і соціальних проблем ведеться пошук нових підприємницьких підходів, інноваційних бізнес-моделей та інструментів їх вирішення. Соціальне підприємництво є одним з таких ефективних інноваційних механізмів, оскільки поєднує соціальну місію організації з класичними бізнес-підходами та інноваційними ідеями і цілком спроможне вирішувати соціальні проблеми і сприяти розвитку країни. Використовуючи інноваційно-комерційні інструменти і ресурси соціальні підприємства, можуть сприяти розвитку економіки країни і формуванню громадянського суспільства. Саме соціальне підприємництво є тим інноваційним інструментом соціальних перетворень та стійкого розвитку громади.

Соціальне підприємництво набуло поширення вже у всьому світі і втілюється в соціально-економічну сферу життя. Однак, хоча концепція соціального підприємництва добре зарекомендувала себе у підприємницькій спільноті, все ж треба констатувати, що переваги соціального підприємництва, повною мірою не усвідомлюються владою та суспільством нашої країни, а потенціал такого інноваційного виду підприємницької діяльності сприймається з недовірою. Ідейним лідером та засновником моделі соціального підприємництва є лауреат Нобелівської премії миру 2006 року професор Мухаммад Юнус [1].

Проте одразу варто зауважити, що соціальне та комерційне підприємництво поєднують ознаки одне одного: соціальні підприємці часто одержують прибуток за рахунок соціальних підприємств, а бізнесмени ведуть соціально відповідальний бізнес. Обидва види підприємництва потребують бачення своєї місії, ініціативності, розбудови структури та маркетингу [2]. Соціальне підприємництво досить часто ототожнюють з неприбутковими організаціями або з будь-якою соціально корисною діяльністю.

За своєю суттю соціальне підприємництво визначається як бізнес, покликаний розв'язувати соціальні та/або екологічні проблеми у громадах, причому в їхньому фокусі – досягнення і економічного, і соціального ефекту [3].

Головною місією СП є досягнення соціального ефекту з можливістю одержання прибутку, але це не виключає того, що СП може функціонувати і як неприбуткова організація. На відміну від звичайної благодійності, соціальні підприємства мають сталі бізнес-моделі - ефективний інструмент сталого розвитку СП та вирішення актуальних суспільних проблем.

В світі СП позначають аббревіатурою з трьох літер P: Profit – прибуток (бізнес), People – люди (соціум), Planet – планета (довкілля), що розкриває сутність цього специфічного виду підприємства, діяльність якого спрямована на створення соціальної цінності. Міжнародний і вітчизняний досвід свідчить, що у розв'язанні соціальних проблем немає кращої альтернативи, ніж підприємницькі підходи, оскільки такий вид бізнесу має подвійний ефект: прибуток підвищує якість життя людей і забезпечує життєздатність організацій через зменшення їхньої потреби в постійній фінансовій допомозі [3].

Узагальнення результатів дослідження сутності соціального підприємництва зарубіжними та вітчизняними науковцями дозволило виокремити та уточнити такі його специфічні риси: якісно новий підхід до вирішення соціальних проблем, пріоритетність соціальної мети, фінансова самостійність, реінвестування прибутку у розвиток СП, впровадження інновацій, розширення і масштабованість підприємства. Отже, соціальне підприємництво являє собою інноваційний механізм, що поєднує соціальну місію з комерційним (підприємницьким) підходом і поступово змінює суспільство [1].

Наслідками впровадження соціального підприємництва є збільшення соціального капіталу, зменшення рівня безробіття внаслідок створення додаткових робочих місць, підтримка соціально-вразливих верств населення, скорочення бюджетних видатків з одночасним зростанням надходжень до бюджету, підвищення рівня та якості життя населення, вирішення актуальних екологічних проблем чи покращення екологічного стану території, професійна реабілітація та адаптація до суспільного життя, розвиток громадянського суспільства.

Наша країна тільки відкриває для себе такий особливий вид бізнесу, як соціальне підприємництво, хоча перші його прояви відбувалися в Україні ще у ХХ столітті. Успішним соціальним підприємцем, який генерував і реалізовував прогресивні ідеї, спрямовані на вирішення гострих соціальних проблем був Глава Греко-Католицької Церкви митрополит Андрей Шептицький. Саме він розвивав народну банківську систему в Галичині, заснував кооперативні ліцеї, спеціалізовані гімназії для дітей-сиріт, вкладав кошти в будівництво заводів і фабрик в Західній Україні.

За активної міжнародної підтримки міжнародних організацій концепція соціального підприємництва в Україні почала набирати популярність на початку 2000-х років. У 2004 році словосполучення «соціальне підприємництво» увійшло до українського лексикону після проведення серії тренінгів з експертами США щодо створення соціальних підприємств громадськими організаціями. За період

з 2004 по 2007 роки програмою UCAN було підтримано грантами 28 проектів створення соціальних підприємств на території України.

У 2010 році за ініціативи Британської Ради в Україні був створений Консорціум «Сприяння розвитку соціального підприємництва в Україні», до якого увійшли Фонд «Східна Європа», Міжнародний фонд «Відродження», комерційний банк «Ерстебанк» та міжнародна аудиторська компанія «PWC». Фонд «Східна Європа» надав гранти на створення двох центрів соціального підприємництва у Донецькій та Львівській областях з метою надання методологічної та інформаційної підтримки зацікавленим у започаткуванні чи розвитку соціальних підприємств громадянам.

У 2013 році відбувся I Всеукраїнський Форум соціальних підприємців, **організатором якого був** всеукраїнський ресурсний центр розвитку соціального підприємництва «Соціальні ініціативи». На цьому заході було презентовано кращий міжнародний та вітчизняний досвід і ресурси для започаткування та розвитку соціального бізнесу. Перша спроба зібрати і систематизувати інформацію щодо соціальних підприємств України завершилась виданням збірки «Каталог соціальних підприємств України 2013 року», до якого увійшла інформація про 41 соціальне підприємство різних галузей та організаційно-правових форм з різних регіонів України. Того ж року в Україні було запущено інформаційний майданчик про соціальне підприємництво - портал «Соціальне підприємництво в Україні» www.socialbusiness.in.ua.

2014 року вийшла в світ перша велика україномовна публікація з соціального підприємництва «Зміни творить кожен із нас: соціальне підприємництво та стратегічна філантропія», автором якої є Катерина Смаглій. Ця книга була видана за підтримки Фонду сприяння демократії при Посольстві США в Україні та Програми імені Фулбрайта в Україні.

З 2015 року соціальне підприємництво в Україні стало розвиватися більш активно, що зумовлено військовим конфліктом на Сході нашої країни та погіршенням соціально-економічної ситуації. Загрози і виклики українського суспільства, а саме військові дії, проблеми внутрішньо переміщених осіб, економічна криза та соціальна напруга в суспільстві сприяли активізації соціальних ініціатив. З 2015 року в Україні почала діяти Програма соціального інвестування в Western NIS Enterprise Fund, яка успішно надає доступні кредити (5-10% річних) за Програмою соціального інвестування.

16 листопада 2016 року в Києві відбувся II Всеукраїнський Форум соціальних підприємців, який зібрав вже близько трьохсот учасників. Цей захід був організований громадською організацією «Молодіжний центр з проблем трансформації соціальної сфери «СОЦІУМ-XXI» за фінансової підтримки Western NIS Enterprise Fund та коштів Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини. Того ж року у Львівській бізнес-школі Українського католицького університету був вперше проведений курс «Соціальне підприємництво» і як вибіркового був запроваджений у бакалаврській програмі Школи соціальної роботи Національного університету «Києво-Могилянська Академія». Участь у дослідженні «Соціальне підприємництво в Україні», що проводилося у 2016 році Школою соціальної роботи Національного

університету «Києво-Могилянська академія» за підтримки Pact Int. та Western NIS Enterprise Fund, взяли лише 73 соціальних підприємства [4].

В 2017 році побачив світ другий Каталог соціальних підприємств України, виданий в рамках проекту «Соціальні підприємства в Україні», у якому зібрано, систематизовано та представлено в алфавітному порядку інформацію про 150 соціальних підприємств України. Перший Каталог соціальних підприємств України 2013 року містив інформацію лише про 41 соціальне підприємство. Керівник Програми соціального інвестування WNISEF Василь Назарук наголошує, що кількість соціальних підприємств, зібрана у цьому каталозі, не відображає реальної картини українського соціального підприємництва, з огляду на відсутність такої форми господарської діяльності у законодавстві, суперечливі критерії у визначенні «соціальності» бізнесу, і навіть неможливість донесення інформації до усіх соціальних підприємств чи їхнє небажання оприлюднювати інформацію про себе [5]. Того ж року було відкрито реєстрацію на безкоштовний масовий онлайн-курс «Соціальне підприємництво» від громадського проекту відкритих онлайн-курсів «Prometheus», створений стипендіатом програми ім. Фулбрайта в Університеті Де Поля (Чикаго) Артемом Корнецьким [6].

У березні 2018 року в Україні стартував проект із розвитку соціального бізнесу «Соціальне підприємництво: досягнення соціальних змін за ініціативою “знизу”» на період до вересня 2020 року. Метою такого проекту є професійне зростання соціальних підприємців, формування законодавчого забезпечення такої діяльності.

Дослідження територіального розподілу соціальних підприємств, інформація про які наведена у Каталогі соціальних підприємств України за підсумками 2016-2017 років свідчить про те, що найбільша їх кількість припадає на Київську (39СП), Львівську (14СП), Донецьку (13СП), Чернівецьку (9СП) і Полтавську області (8СП). Згідно з даними Каталогу, соціальних підприємств немає лише у Рівненській області.

Вибір галузі залежить від вимог часу та розвитку бізнес-середовища. З проведенням децентралізації в місцевих територіальних громадах виникає необхідність придбання соціальних послуг [7]. Згідно з Каталогом соціальних підприємств, у 2017 році найбільш поширеними за галузевою належністю сферами діяльності в Україні були: реабілітація вразливих категорій населення (18%), сільськогосподарське виробництво та збут (15%), продаж товарів (благодійні крамниці, он-лайн продажі, хенд-мейд) (14%), харчова промисловість та заклади громадського харчування (12%), швейне виробництво (8%), освітні послуги (7%), екологія (4%), охорона здоров'я (4%), туризм та відпочинок (зелений туризм) (3%), інші галузі (15%). Але часто соціальні підприємства не обмежуються лише однією галуззю, а працюють як багатопрофільні чи комбіновані підприємства [5].

У світі зростає визнання соціального підприємництва як бізнес-моделі, що може підтримати економічне зростання та соціальний прогрес. Одним із напрямів діяльності, спрямованої на підтримку зростання соціального підприємництва, є оптимізація правового середовища. 16 європейських країн,

серед яких Болгарія, Італія, Литва, Словаччина, Фінляндія, мають певні правові форми, які визнають, визначають і регулюють діяльність соціальних підприємств. Проте відповідно до звітів, наданих експертами, у державному законодавстві лише чотирьох із них є правова форма, створена цілеспрямовано саме для СП, – так звана форма соціального підприємства (Social Enterprise Form) [2].

Нажаль, в Україні поки що немає законодавчо закріпленого визначення поняття соціального підприємництва, відповідно вони можуть набувати різних організаційно-правових форм діяльності економічних суб'єктів: ФОП, ГО, ПП, БО, ТОВ, СОК, ФГ. За тривалістю діяльності соціальні підприємства розподіляються наступним чином: від 1-3 р. (48%), 4-9р. (29%), понад 10р. (23%). За кількістю працюючих переважно – це малі підприємства до 5 осіб (56%)%, 6-10 осіб (19%), 11-50 осіб (16%), понад 50 осіб (9%). До успішних українських соціальних підприємств можна віднести наступні: громадський ресторан «Urban Space 100», Кав'ярня «Veterano Coffe», Студія «Pan Chocolatier», Соціальне підприємство «Пекарня “Горіховий дім”», Садиба зеленого туризму «Дивосвіт», СТО «На Всі 100», Молодіжна громадська організація «Вулик ідей», Навчальний центр іноземних мов «COOL English» [5].

Як бачимо, соціальне підприємництво може набувати найрізноманітніших форм та охоплювати різні сфери діяльності. Однак усі соціальні підприємства мають чітку соціальну мету, на яку спрямовують значну частину своїх прибутків. Соціальні підприємства зосереджують свою увагу на досягненні соціальних, екологічних або громадських цілей, а не отриманні прибутку. Проведений нами аналіз показав, що в Україні соціальне підприємництво набуває все більшої популярності, як ефективний механізм і тренд сучасного розвитку української економіки. Соціальне підприємництво в Україні стрімко розвивається, про що свідчить збільшення кількості соціальних підприємств. Однак, ця специфічна галузь підприємництва не може в повній мірі розвиватися через низку неврегульованих правових та економічних питань.

Неспроможність ринкових механізмів і державних інституцій ефективно вирішувати соціальні проблеми, зростання психологічної напруги в суспільстві сприяло активізації діяльності різноманітних некомерційних, зокрема, волонтерських, благодійних організацій та небайдужих підприємців, яка реалізувалась у формі соціальних підприємств. Соціальне підприємництво, як економічний феномен і сучасний інструмент, дозволяє зосереджувати увагу на нагальних соціальних проблемах, поєднувати, генерувати та втілювати в життя соціальні та бізнес-підходи для одночасного досягнення соціальної і економічної місії. Соціальне підприємництво – це працюючий бізнес, який першочергово орієнтований на вирішення конкретної соціальної проблеми.

Але для того, щоб сприяти інтенсивному розвитку соціального підприємництва в Україні та його популяризації, потрібно не лише використовувати досвід зарубіжних країн, а й сформувати власну концепцію розвитку, врахувавши усі економічні, політичні та соціальні особливості і відмінності нашої країни.

Список літератури:

1. Завадських Г. М., Тебенко В. М. Практичні аспекти становлення соціального підприємництва в Україні // Г.М. Завадських, В. М. Тебенко // БІЗНЕС ІНФОРМ, 2020. - №11.- С. 177–185.
2. Смаль В., Кокоть В. Що слід знати про соціальне підприємництво: посібник / В. Смаль, В. Кокоть. ПРОМІС 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pleddg.org.ua/ua/2017/shho-slidznati-pro-socialne-pidpriiem>
3. Екосистема соціального підприємництва в Україні: виклики та можливості / ПАКТ. Київ (Україна), Вашингтон (США), 2018. - 38 с.
4. Соціальне підприємництво в Україні: звіт за результатами дослідження / Наталія Гусак, Вікторія Кузнецова, Тетяна Стеценко. — К.: Pact, Inc., Western NIS Enterprise Fund, Школа соціальної роботи НаУКМА, ГО «Молодіжний центр з трансформації соціальної сфери «СОЦІУМ ХХІ» 2016. - 45с.
5. Каталог соціальних підприємств України 2016-2017 рр. Київ, видавничий Дім «Києво-Могилянська академія», 2017. URL: <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/sotsialnipidpriiemstva/katalog>
6. Батажок С. Г. Можливості та локалізації розвитку соціального підприємництва в Україні / С. Г. Батажок // Формування ринкових відносин в Україні. - 2019. - № 7-8. - С. 130-140.
7. Онлайн-курс “Соціальне підприємництво” на Prometheus https://edx.prometheus.org.ua/courses/coursev1:WNISEF+SE101+2017_T4/about